

Motion till riksdagen

1986/87:Bo521

Lars Werner m. fl. (vpk)

Undantag från vattenkraftsutbyggnad

Riksdagen beslutade nyligen att anta en naturresurslag (NRL) där man beträffande vattenområden som undantogs från utbyggnad utöver regeringsförslaget undantog ytterligare några vattendrag. Det gäller Hylströmmen i Voxnan. Haverö strömmar i Ljungan, Långan i Indalsälven och Råneälven.

Vpk har som bekant sedan flera år tillbaka föreslagit att ytterligare ett antal vattenområden skall undantas från vattenkraftsutbyggnad. Vi anser inte att vi har råd att göra oss av med de värden som finns i orörda eller i stort sett orörda vatten. Det behövs inte heller.

Följer vi linjen om hushållning med våra naturresurser har vi också våra vattenområden kvar. Om vi däremot skulle följa kärnkraftsanhängarna och dem som hela tiden drivit upp elförbrukningen – de som i stort sett inte tar ansvar för miljön och inte bryr sig om konsekvenserna av en fortsatt vattenkraftsutbyggnad – riskerar vi att komma i en tvångssituation där vi måste offra många vattenområden.

Det finns en ganska samstämmig uppfattning om att byggandet av nya stora vattenkraftverk i Sverige måste anses vara avslutat. Riksdagen har också i tidigare ställningstaganden gett uttryck för detta och vidare ställt sig bakom konkreta program och åtgärder för satsning på och utveckling av nya energikällor.

Bland eventuella utbyggnadsprojekt och vattendrag/områden där det finns mycket starka bevarandeskäl framstår några som mera angelägna än andra. De gör det bl. a. på grund av det antal människor som berörs, att det kan vara det sista någorlunda orörda vattendraget eller älvsträckan i ett mycket stort område, att ekologiska och/eller biologiska kvaliteter och förmågan att motstå försurning är osedvanligt stor, liksom artrikedom då det gäller fauna och flora, tillgången på bra fiske, etc.

Detta gäller framför allt följande sju projekt: Ammerån och Hårkan (Indalsälven), Edänge (Mellanljusnan) och Voxnan uppströms Edsbyn, Emån, Jaurekaska (Luleälven) samt Strängsforsen (Klarälven) som vi föreslår snarast skall undantas från utbyggnad och skrivs in bland sådana vattenområden där, enligt 3 kap. 6 § NRL, vattenkraftverk samt vattenreglering eller vattenöverledning för kraftändamål inte får utföras.

Beträffande övriga av vpk i motion 1985/86:93 (till prop. 1985/86:3) upptagna områden som borde undantas från utbyggnad, föreslår vi nu att riksdagen bör ge regeringen till känna att regeringen skall komma med förslag till riksdagen där även följande tio vattenområden och älvsträckor ingår i NRL: Gideälven (uppströms Björnfallet), Meåforsen (Ångermanäl-

ven), Klippen (Umeälven), Västerdalälven (uppströms Hummelforsen), Österdalälven (mellan Väsa och Åsen), Klarälven (Femtån-Värån), Hinn-sjöån, Manglidsälven (Värmland), Sörkvarnsforsen (Kolbäcksån) och Här-jeån (uppströms Lillhärdal).

Mot. 1986/87

Bo521

Hemställan

Med hänvisning till det anförda föreslås

1. att riksdagen beslutar att de vattenområden vari vattenkraftverk samt vattenreglering eller vattenöverledning för kraftändamål enligt 3 kap. 6 § inte får utföras skall utvidgas med i motionen angivna sju områden,

2. att riksdagen beslutar att som sin mening ge regeringen till känna att förslag skall föreläggas riksdagen där i motionen angivna tio vattenområden och älvsträckor ingår i NRL.

Stockholm den 27 januari 1987

Lars Werner (vpk)

Bertil Måbrink (vpk)

Jörn Svensson (vpk)

Tore Claeson (vpk)

Oswald Söderqvist (vpk)

Nils Berndtson (vpk)

Inga Lantz (vpk)

Paul Lestander (vpk)